

vloed is bij het ontstaan van de stijfheid. Het wezen van de aandoening is nog grotendeels onbekend, al zijn er reeds bepaalde afwijkingen aangetoond in het calciumbindend vermogen van het sarcoplasma. Therapeutisch zal misschien blijken dat grote doses procaïne de rigiditeit kunnen opheffen. In hetzelfde tijdschriftnummer (bl. 454) beschrijft Dr. GAISFORD G. HARRISON een experimenteel onderzoek betreffende deze werking van procaïne bij varkens (Landrace pigs), die kunstmatig in een toestand van rigiditeit waren gebracht.

Verenigde Staten

Idiopathische hypogeusie. — In het *Journal of the American Medical Association* (26 juli bl. 434) beschrijven HENKIN en medewerkers een „nieuwe” ziekte, waarvan het voornaamste symptoom is een verminderd smaakvermogen (hypogeusie), en aangezien er geen oorzaak voor kon worden ontdekt, werd het adjectief „idiopathisch” aan de naam toegevoegd. De onderzoekers vonden bij 35 patiënten een verminderde smaakzin en reukzin (hyposmie), bij sommigen gepaard gaand met dysgeusie en dysosmie: geperverteerde smaak- en reukzin, waarmee de onderzoekers bedoelen een voor de patiënt onaangename verandering van de smaak- en reukgevoelens. Bij onderzoek van de smaakpapillen werden ook elektronenmicroscopisch geen afwijkingen gevonden, maar merkwaardigerwijs werden wel ultrastructurele veranderingen opgemerkt in de tastlichaampjes van de patiënten. Vroegere ervaringen bij lijders aan hepatitis en bij jongzwangere vrouwen met dergelijke smaakafwijkingen hadden een storm in het zinkmetabolisme aan het licht gebracht, terwijl toediening van koper, zink of nikkel resulteerde in herstel van het smaakvermogen. Ook bij de patiënten met idiopathische hypogeusie werd door orale toediening van zinksulfaat vrij spoedig een herstel of verbetering van het smaakvermogen bereikt. De auteurs wijzen erop dat hypogeusie geen zeldzame aandoening is; zij kennen ongeveer 3000 patiënten die eraan lijden. Een editorial in hetzelfde tijdschriftnummer (bl. 471) merkt op dat smaak- en reukzin in de geneeskunde een achtergebleven gebied vormen. De andere zintuigen zijn uitgebreid onderzocht, maar van smaak en reuk weet men nog niets.

M. M. HILFMAN

BINNENLAND

Provincie vraagt zorgvuldigheid met afvalstoffen. — Gedeputeerde Staten van Friesland hebben zich tot een aantal chemische en met chemische stoffen werkende bedrijven in die provincie gewend met het verzoek zo zorgvuldig mogelijk te zijn met chemische afvalstoffen. De bedrijven is verzocht mee te delen, welke chemische vaste afvalstoffen ontstaan en hoe deze verwerkt of verwijderd worden.

GS hebben de bedrijven erop gewezen, dat storting van die stoffen op gemeentelijke stortplaatsen zowel als elders ontoelaatbaar is. (*Volkscrant*, 27 augustus.)

Psycho- en sociodrama. — Het uitbeelden van conflicten van individuen en groepen zijn belangrijke nieuwe hulpmiddelen voor psychiatrie, en voor deskundigen die te hulp worden geroepen bij sociale veranderingen. Maar dergelijke — nu populaire — methoden moeten alleen door goed opgeleide beroepskrachten worden gehanteerd. Dat hebben de ruim achthonderd psychiaters, psychologen en welzijnswerkers vastgesteld, die deze week in Amsterdam hebben deelgenomen aan een internationaal congres over psychodrama en sociodrama.

De noodzaak van een goede beroepsstraining was één van

de hoofdonderwerpen op het congres. Het gevaar van ondeskundigheid bij het hanteren van dergelijke psychische middelen is des te groter geworden, nu er zo'n groeiende behoefte blijkt te bestaan aan allerlei vormen van groepswork, groeps therapieën en „sensitivity”-trainingen. Die behoefte bestaat niet alleen bij het bedrijfsleven maar ook in andere sectoren van de maatschappij.

De psychiaters en psychologen discussieerden over de vraag of ze hun wetenschap en therapie moeten aanwenden voor een revolutionaire evolutie (een maatschappelijke verandering van stap voor stap) of dat ze, zoals de psychiater FODRAINE benadrukte, niet langer moesten wachten, in één keer alle gestichten zouden sluiten en voor een nieuwe maatschappij op de bres zouden gaan staan.

Psychodrama en sociodrama zijn slechts middelen in de psychiatrische geneeswijze of in het begeleiden van mensen in veranderingsprocessen, zo stelde het congres vast. Men acht ze van waarde omdat mensen erdoor meer gevoelens kunnen uiten en zich niet hoeven te beperken tot het verwoorden van hun conflicten.

Bij het controleren van het experiment heeft de therapeut een belangrijke taak. Psychodrama is niet bedoeld als een louter emotionele explosie, maar wordt gehanteerd om mensen zichzelf te laten ontdekken.

Op het congres werd het woord gevoerd door de 81-jarige grondlegger van het gebruik van psychodrama en sociodrama, de Weens-Amerikaanse psychiater Dr. MORENO. De organisatoren menen dat het Amsterdamse congres door een massale uitwisseling van methoden en technieken een belangrijk moment is geweest in de ontwikkeling van een nieuwe psychiatrie. (*Volkscrant*, 28 augustus.)

Bestuur van het Wilhelmina Gasthuis klaagt over de verkeerschaos. — Het bestuur van het academisch ziekenhuis — zo meldt het personeelsblad *WG-nieuws* — heeft in een brief het gemeentebestuur maatregelen gevraagd om aan de chaotische verkeerssituatie in de omgeving van het Wilhelmina Gasthuis een einde te maken en daarmee de snelle bereikbaarheid van het ziekenhuis voor ambulances en brandweerauto's veilig te stellen. (*Parool*, 16 augustus.)

Wetenschappelijk onderwijs loop langzaam vast. — „De vrije toegang tot wetenschappelijk onderwijs stelt de diverse universiteiten voor bijna onoplosbare problemen.” Dit zie Jhr. Mr. DE BRAUW, minister zonder portefeuille voor het Wetenschapsbeleid, zaterdag in Zwolle.

De structuren, die stammen uit een verleden tijdperk, zien zich gesteld voor een taak waarvoor ze niet gemaakt zijn. Wil men handhaving van deze structuur, dan kan dat alleen ten koste van ondraaglijke financiële offers van de gemeenschap.

Nederland moet op korte termijn tot een herstructurering van het wetenschappelijke onderwijs en onderzoek komen, aldus de minister in zijn rede bij de opening van een tentoonstelling, gewijd aan THOMAS A KEMPIS in Zwolle. „Als het zo doorgaat, lopen ons wetenschappelijk onderwijs en onderzoek langzaam aan vast in een troosteloos moeras.”

De minister bepleitte een aanmerkelijke bekorting van de studieuur en verdere modernisering van het bestuur van de universiteit.

In verband met de steeds kostbaarder wordende wetenschappelijke apparatuur zal Nederland niet in alles gelijke tred kunnen blijven houden met sommige andere landen, zo liet de minister weten: „In een klein land als het onze kunnen wij ons eenvoudig niet permitteren de buitenlandse universiteiten met een relatief veel groter achterland te evenaren.” (*Nieuws van de Dag*, 25 augustus.)